

ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Т.Г. ШЕВЧЕНКА

ВІСНИК

Чернігівського національного
педагогічного університету

Випуск 98

Том II

Серія: ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ.

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА СПОРТ

Чернігів
2012

ВІСНИК
Чернігівського національного педагогічного університету
імені Т.Г.Шевченка

Головна редакційна колегія

Головний редактор доктор педагогічних наук, професор,
чл.-кор. НАПН України **Носко М.О.**

Відповідальний редактор доктор історичних наук, професор **Дятлов В.О.**

Редакційна колегія серії "Педагогічні науки": Бобир С.Л., Боровик А.Г., Гетта В.Г.,
Гринь Т.В., Жила С.О., Завацька Л.М., Носко М.О., Сидоренко В.К., Кузьомко Л.М., Ляшенко О.І.,
Огієнко М.М., Пліско В.І., Ростовський О.Я., Савченко В.Ф., Сеніна В.К., Скок М.А., Скребець В.О.,
Стрілець С.І., Торубара О.М.

Редакційна колегія серії "Фізичне виховання та спорт": Носко М.О., Пліско В.І.,
Медведева І.М., Кузьомко Л.М., Огієнко М.М., Єрмаков С.С., Жиденко А.О., Лукаш О.В., Ляпін В.П.,
Власенко С.О., Сергієнко Л.П., Яковенко Б.В., Скребець В.О., Торубара О.М., Приймак С.Г.,
Синіговець В.І., Гаркуша С.В., Жара Г.І., Куртова Г.Ю., Міненко А.О.

Відповідальні за випуск: доктор біологічних наук, професор, зав. кафедри
біологічних основ фізичного виховання та спорту **Жиденко А.О.**;
кандидат педагогічних наук, доцент **Жара Г.І.**

За зміст публікацій, достовірність результатів досліджень відповідальність несуть автори.

Заснований 30 листопада 1998 р.
(Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
серія КВ № 17500-6250 ПР від 16.11.2010 р.)

Адреса редакційної колегії:
14013, м. Чернігів, вул. Гетьмана Полуботка, 53, тел. (04622) 3-20-09.

Рекомендовано до друку вченою радою
Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка
(протокол № 8 від 28 березня 2012 року)

*Постановою Вищої атестаційної Комісії України "Вісник Чернігівського національного педагогічного університету.
Серія: Педагогічні науки" внесено до Переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися
результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата педагогічних наук.*

(Постанова президії ВАК України
від 16 грудня 2009 р. № 1-05/6)

*Постановою Вищої атестаційної Комісії України "Вісник Чернігівського національного педагогічного
університету. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт" внесено до Переліку наукових фахових видань
України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора
і кандидата наук з фізичного виховання та спорту.*

(Постанова президії ВАК України
від 31 травня 2011 р. № 1-05/5)

ПОКАЗНИКИ ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ГРАВЦІВ У ФУТЗАЛ З КВАЛІФІКАЦІЄЮ ІІ-ГО РОЗРЯДУ ПРОТЯГОМ РІЧНОГО МАКРОЦИКЛУ

Представлені показники змагальної діяльності гравців з кваліфікацією ІІ-го розряду, що спеціалізуються з футзалу, протягом річного макроциклу.

Ключові слова: *техніко тактичні дії, футзал, гравці, ефективність, суперник, виконання, прийом.*

Актуальність. В Україні футзал поширений в усіх її регіонах. З кожним роком з'являється все більше спеціалізованих дитячо-юнацьких спортивних шкіл. Регулярно проводяться турніри і чемпіонати серед різних вікових груп. Зростає рівень професійних клубів. Команди, що займають лідируючі позиції в турнірній таблиці, беруть участь в Лізі Чемпіонів по футзалу, де зібрані усі кращі клуби з європейських чемпіонатів. Провідні гравці завойовують собі місце в національній збірній команді де виступають на кращих світових і європейських аренах. Аматорські ліги з кожним роком розширюються і стають усе більш видовищними. З кожним роком збільшується кількість студентських команд, які виступають в Чемпіонаті України серед вищих навчальних закладів.

Успіх виступу команди здебільшого залежить від того, наскільки ефективно будується планування тренувального процесу в макроциклі. У зв'язку з цим, останнім часом увага спеціалістів направлена на вирішення проблем змагальної діяльності, завдяки дослідженню яких можливо застосовувати тренувальні методи найбільш ефективно [5].

Як свідчать літературні джерела, вміння ефективно виконувати всі ігрові дії та прийоми є найголовним у комплексі вимог, що пред'являються до гравців, які спеціалізуються у спортивних іграх [1, 4, 9]. Відомо, що ігрова підготовленість найбільш повно проявляється у змагальній діяльності, коли до спортсменів пред'являються жорсткі та різнохарактерні вимоги, що вимагають максимального прояву фізичного та технічного рівня підготовленості [2, 5, 9].

Враховуючи вищевикладене дуже важливим є виявлення результатів дослідження рівня показників змагальної діяльності юних гравців у футзал з кваліфікацією ІІ-го розряду протягом річного макроциклу.

Аналіз останніх досліджень та публікацій свідчить, що нині недостатньо даних з даної проблеми [3].

Рядом авторів [1, 2, 5] було проведено дослідження, що характеризує зміни у показниках змагальної діяльності спортсменів протягом річного циклу в футболі. Однак, вищезазначені роботи не дозволяють оцінити змагальну діяльність у футзалі, а також динаміку змін ігрової підготовленості спортсменів різної кваліфікації протягом річного макроциклу.

Різні автори наводять різні методики, але в більшості випадків взагалі не використовується якісна методика для аналізу оцінки змагальної діяльності, а оцінюють змагальну діяльність з кількості забитих та пропущених м'ячів та кількості ігрового часу. Це не є об'єктивним та не дозволяє контролювати тренувальний процес, а саме змагальну складову цього компоненту.

Вищевикладене послужило основою для формулювання мети дослідження – визначити показники фізичної та технічної підготовленості гравців у футзал з кваліфікацією ІІ розряду.

Методи дослідження. В ході дослідження використовували аналіз літературних джерел, тестування гравців у футзал, фіксування техніко-тактичних дій та електронне хронометрування.

Результати дослідження. На основі синтезу ряду методик, в тому числі методики Морозова [7], що використовується у футболі, спираючись на вивчення реальної тренувальної практики (тренерського досвіду), на дані літературних джерел [1, 2, 5, 6, 8, 9], а також ґрунтуючись на результатах власних досліджень, встановлено, що аналіз та оцінку ігрової підготовленості гравців різної кваліфікації у футзалі правомірно оцінювати по таким ігровим діям, які мають достатню інформативність про гру кожного окремо гравця та команди в цілому.

На сьогодні перспективним є використання та фіксування наступних показників: кількість та ефективність виконання коротких (не далі середини ігрового майданчика) та довгих (передачі що перетнули середину майданчика) кидків від воріт воротарем; кількість та ефективність виконання передач м'яча вперед та поперек; кількість та ефективність реалізації 6-ти метрових ударів (пенальті); кількість та ефективність реалізації 10-ти метрових ударів; кількість та ефективність виконання ведення м'яча; кількість та ефективність реалізації обведення суперника; кількість та ефективність виконання відбору м'яча; кількість та ефективність реалізації перехватів м'яча; кількість та ефективність реалізації виходу 1 на 1; кількість та ефективність реалізації ударів по воротах; загальна кількість та ефективність виконання дій (міра ефективності виконання того або іншого прийому в грі визначалася відсотком браку, допущеного під час реалізації такого прийому). Фіксування вищезазначених прийомів доцільно, оскільки є основними діями (стандартами) у грі. Після перегляду відеозапису всі перераховані вище ігрові дії вносяться у бланк протоколу. Після цього підраховуються співвідношення ефективних та неефективних дій, загальна кількість виконаних за гру ТТД, а також відсоток браку в діях кожного гравця окремо та всієї команди в цілому.

Як видно з таблиці 1 гравці у футзал з кваліфікацією ІІ розряду продемонстрували такі показники змагальної діяльності. Початок чемпіонату характеризувався виконанням великої кількості наступних ТТД: довгий кидок від воріт воротарем; обведенням суперника та піковий показник зафіксовано у загально командних діях – 648,24 ТТД за гру.

Таблиця 1
Показники змагальної діяльності гравців у футболі II розряду протягом першого та другого кола змагань

№ п/п	Техніко – тактичні дії	Матчі першої половини 1-го кола		Р	Матчі другої половини 1-го кола		Р	Матчі першої половини 2-го кола		Р	Матчі другої половини 2-го кола	
		кількість	брак, %		х	м		х	м		х	м
1	Кидок від воріт воротарем (короткий кидок)	18,06	4,38	>0,05	12,34	2,86	<0,05	15,28	3,18	>0,05	18,32	4,08
					2,31	1,36	<0,05	3,03	2,01	>0,05	2,34	1,23
2	Кидок від воріт воротарем (довгий кидок)	9,3	5,02	<0,05	8,71	4,81	>0,05	7,16	4,67	>0,05	8,37	3,92
					21,4	1,73	<0,05	24,1	1,32	>0,05	23,6	1,81
3	Передачі вперед	112,7	3,84	>0,05	118,9	6,18	>0,05	106,3	5,32	>0,05	121,7	3,90
					31,12	1,34	<0,05	27,21	1,09	>0,05	25,6	2,11
4	Передачі поперек	182,1	3,67	>0,05	163,8	5,61	>0,05	192,18	4,26	>0,05	173,6	3,83
					8,14	2,07	<0,05	6,31	1,89	>0,05	6,93	2,38
5	Виконання 6-ти метрових ударів (пенальті)	0,1	1,27	>0,05	0,1	1,14	>0,05	0,1	1,76	>0,05	0,1	1,17
					0,3	0,37	>0,05	0,5	0,81	<0,05	0,5	1,02
6	Виконання 10-ти метрових ударів	0,2	1,14	<0,05	0,4	1,32	>0,05	0,5	0,71	<0,05	0,5	0,93
					0,61	0,24	<0,05	0,7	0,93	>0,05	0,52	0,89
7	Ведення м'яча	38,5	2,39	>0,05	32,4	3,36	>0,05	39,5	3,18	>0,05	27,41	2,34
					19,6	1,31	<0,05	21,41	2,69	>0,05	18,32	2,18
8	Обведення суперника	34,7	3,15	>0,05	32,18	2,32	>0,05	27,44	4,07	>0,05	31,9	3,27
					52,5	3,24	<0,05	61,8	1,37	>0,05	46,18	1,24
9	Відбори	20,2	2,07	<0,05	11,32	1,34	>0,05	26,11	3,07	>0,05	18,7	2,86
					49,8	1,32	<0,05	56,5	1,08	>0,05	61,09	1,79
10	Перехвати	74,3	4,28	>0,05	81,14	5,86	>0,05	98,06	2,33	>0,05	79,9	4,11
					32,4	1,81	>0,05	29,8	3,16	>0,05	41,37	2,39
11	Вихід 1 на 1	1,2	1,37	<0,05	2,1	0,98	>0,05	1,1	1,64	>0,05	1,2	0,43
					53,5	1,42	<0,05	50,84	0,84	>0,05	58,42	2,46
12	Удари по воротах	19,1	2,18	<0,05	21,6	1,61	>0,05	24,18	3,16	<0,05	20,49	2,37
					43,2	3,06	>0,05	48,37	2,79	>0,05	56,5	3,39
10	Всього дій	648,24	10,34	<0,05	487,81	12,18	>0,05	606,19	12,76	>0,05	519,68	14,30
					39,7	2,18	>0,05	35,1	1,83	>0,05	38,5	1,17

Найбільш ефективно другорозрядники виконували ігрові прийоми при виконанні довгих кидків м'яча воротарем; виконанні 6-ти метрових ударів та відборів м'яча. Матчі другої половини першого кола супроводжувались зниженням показників ТТД та середній ефективності виконання даних прийомів. Так, найкращим показником у змагальному періоді було зафіксовано реалізацію виходів 1 на 1 – 2,1 (P < 0,05). Найменший відсоток браку продемонстрували другорозрядники при виконанні передач поперек (6,31 %); перехватах м'яча (29,8 %) та при реалізації виходу 1 на 1 (50,84 %).

Реалізація ігрових прийомів в другому колі чемпіонату супроводжується підвищенням кількості виконання таких ігрових прийомів – передач поперек (192,18); веденні м'яча (39,5); відборах (26,11); перехватах (98,06) та ударів по воротах (24,18). При цьому ефективність виконання відмічена у коротких введеннях м'яча воротарем – 1,88 %; передачах вперед – 25,6 %; веденні м'яча – 18,32 % та у обведенні суперника – 46,18 %. Наприкінці чемпіонату футболісти II розряду найбільше застосовували такі дії: короткі введення м'яча воротарем – 18,32 (P > 0,05) та передачі вперед – 121,7 (P > 0,05). Ефективніше всього у грі було відмічено виконання 10-ти метрових ударів – 0,5 % (P > 0,05); виконання ударів по воротах – 39,11 % (P < 0,05) та загальнокомандний показник відсотку браку у грі – 28,7 % (P > 0,05).

Висновки. У ході експериментальних досліджень було визначено показники ігрових прийомів використання яких дозволить об'єктивно оцінювати рівень змагальної діяльності. Так, доцільно фіксувати у грі кількість та ефективність виконання таких прийомів: коротких (не далі середини ігрового майданчика) та довгих (передачі, що перетнули середину майданчика) кидків від воріт воротарем; передач м'яча вперед та поперек; реалізація 6-ти метрових ударів (пенальті); реалізація 10-ти метрових ударів; ведення м'яча; обведення суперника; відбір та перехвати м'яча; вихід 1 на 1; удари по воротах.

Аналіз матеріалів таблиці 1 дозволяє виділити в річному циклі тренування такі періоди, в яких гравці у футзал з кваліфікацією II розряду продемонстрували найвищі показники змагальної діяльності.

При плануванні річного макроциклу тренування спеціалістами з футзалу можуть використовуватися матеріали дослідження в яких відображено кращі, за весь річний цикл тренування, показники змагальної діяльності, що характеризують рівень технічної майстерності.

Подальшими дослідженнями планується визначення рівня та змін показників змагальної діяльності більш кваліфікованих гравців у футзал.

Використані джерела

1. Андреев С.Н. Мини-футбол. / С.Н. Андреев, В.С. Левин // Методическое пособие – Липецк: ГУ РОГ "Липецкая газета", 2004. – 496 с.
2. Зеленцов А.М. Разработка целевых комплексных программ подготовки футболистов / А.М. Зеленцов, М.В. Бльчос, Г.А. Лисенчук // Метод. рекомендации. – К.: НУФВСУ, 1999. – 61 с.
3. Лисенчук Г.А. Управление подготовкой футболистов. / Г.А. Лисенчук / – К.: Олимпийская литература 2002. – 271 с.
4. Лобановский В.В. Характеристика игровых действий южноамериканских команд / В.В.Лобановский, Ю.А.Морозов // Футбол: Ежегодник / Сост. В.С Хомутский. Редкол.: Ю.М. Арестов и др. – М.: Физкультура и спорт, 1979. – С. 6 – 13.
5. Максименко Г.Н. О критериях оценки интенсивности тренировочных нагрузок у специализирующихся по спортивным играм / Г.Н.Максименко и др. // Теория и практика физ. культуры. – 1978. – № 9. – С. 12 – 15.
6. Максименко И.Г. Основы отбора, обучения и тренировки футболистов / И.Г. Максименко. – Луганск: Знание, 2002. – 424 с.
7. Морозов Ю.А. Анализ технико-тактической деятельности футболистов на X чемпионате мира / Ю.А. Морозов, К.И. Бесков // Подготовка футболистов / Под общ. ред. В.И. Козловского. – М., 1977. – С. 134 – 155.
8. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения / В. Н. Платонов. – К.: Олимпийская литература, 2004. – 808 с.
9. Рыбалко Б.М. Портативная установка для измерения силы различных групп мышц / Б.М. Рыбалко // Теория и практика физ. культуры. – 1966. – № 2. – С 24 – 26.

Костюнин А.В.

ПОКАЗАТЕЛИ СОРЕВНОВАТЕЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ИГРОКОВ В ФУТЗАЛ С КВАЛИФИКАЦИЕЙ II-ГО РАЗРЯДА НА ПРОТЯЖЕНИИ ГОДИЧНОГО МАКРОЦИКЛА

Представлены показатели соревновательной деятельности игроков с квалификацией II-го разряда, которые специализируются по футзалу, на протяжении годичного макроцикла.

Ключевые слова: *техничко-тактические действия, футзал, игроки, эффективность, соперник, выполнение, приём.*

Kostyulin A.V.

COMPETITION PERFORMANCE OF PLAYERS INDICATORS IN FUTZAL OF II OF TH DIGIT DURING A CIRCANNUAL MACROCYCLE

Competition performance of players indicators are presented with qualification of II of th digit, which are specialized on futsal, during a circannual macrocycle.

Keywords: *tehnik and tactical actions, futsal, players, efficiency, rival, implementation, reception.*

Статья поступила в редакцию 29.02.12

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ГАРМОНІЗАЦІЇ ДУХОВНОГО, ПСИХІЧНОГО ТА ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА

<i>Дмитриев С.В.</i> АКМЕОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ РАЗВИТИЯ СТУДЕНТА В ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ТЕХНОЛОГИЯХ..	5
<i>Дмитриев С.В.</i> АКМЕОЛОГИЧЕСКОЕ ПРОЕКТИРОВАНИЕ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ТЕХНОЛОГИЯХ.....	9
<i>Мизин В.И.</i> ЭКОЛОГИЧЕСКИ ОБОСНОВАННАЯ И СИНЕРГЕТИЧЕСКИ НАПРАВЛЕННАЯ КОРРЕКЦИЯ ФИЗИЧЕСКОЙ И ПСИХО-ЭМОЦИОНАЛЬНОЙ СОСТАВЛЯЮЩЕЙ ЗДОРОВЬЯ ПОЛИФЕНОЛАМИ ВИНОГРАДА	13
<i>Балашов Д.І.</i> АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ІНСТИТУТУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ (НА ПРИКЛАДІ НОРМАТИВНОЇ ДИСЦИПЛІНИ "ГІМНАСТИКА ТА МЕТОДИКА ЇЇ ВИКЛАДАННЯ").....	18
<i>Гусак О.Д.</i> ОБҐРУНТУВАННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМИ КОРЕКЦІЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ АЕРОМОБІЛЬНИХ ВІЙСЬК ПІД ЧАС ЗАНЯТЬ З ПОДОЛАННЯ ПЕРЕШКОД	23
<i>Давиденко А.А., Єрмаков С.С., Міненко А.О., Торубара О.М., Третяк О.С.</i> ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ НАДІЙНОСТІ ФАХІВЦЯ.....	27
<i>Демінська Л.О.</i> КОНЦЕПЦІЯ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ НА ЗАСАДАХ АКСІОЛОГІЇ	31
<i>Дзюбенко М.І.</i> РОЛЬ ВИКЛАДАЧА І ВНЗ У ФОРМУВАННІ СТУДЕНТА, ЯК ФІЗКУЛЬТУРНО-ОСВІЧЕНОЇ ТА ДІЯЛЬНОЇ ОСОБИ	35
<i>Димуцька А.І., Колумбет О.М.</i> ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕРЕСІВ, МОТИВІВ І ПОТРЕБ У ЗАНЯТТЯХ ФІЗИЧНИМ ВИХОВАННЯМ У СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛІ ІНФОРМАТИКИ	39
<i>Елизаров В.П.</i> ДУХОВНОЕ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ЧЕЛОВЕКА В ПРОЦЕССЕ ФОРМИРОВАНИЯ ВАЛЕОЛОГИЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ	43
<i>Елизарова С. В.</i> ЭКОЛОГО-ВАЛЕОЛОГИЧЕСКАЯ КОМПЕТЕНТНОСТЬ РОДИТЕЛЕЙ - ПРИОРИТЕТНОЕ НАПРАВЛЕНИЕ В ФОРМИРОВАНИИ И СОХРАНЕНИИ ЗДОРОВЬЯ ДЕТЕЙ.....	47
<i>Жигульова Е.О.</i> ЗДОРОВ'Я МОЛОДІ ЯК ЦІННІСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ГУМАНІСТИЧНО ОРІЄНТОВАНОГО СУСПІЛЬСТВА	52
<i>Зазуляк І.Б., Федак О.Г., Максим'як Я.О.</i> ВПЛИВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ НА ФОРМУВАННЯ СВИТОГЛЯДУ, ПАТРІОТИЗМУ, МОРАЛЬНИХ І ДУХОВНИХ ЯКОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ	57

Золочевський В.В., Бондар Т.С., Коломієць А.Ю. СОЦІАЛЬНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ РЕКРЕАЦІЙНО-ОЗДОРОВЧОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ.....	60
Канішевська Н.Б., Орленко Н.А., Харун О.С., Хачатрян В.В. ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПІЛОТІВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.....	64
Кожевнікова Л.К. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ДУХОВНОГО ТА ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА.....	68
Кондрацька Г. Д. ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ КОМУНІКАТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО УЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	72
Корж Н.Л. КУЛЬТУРОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЦІННОСТЕЙ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	77
Кравчук Т.М., Голенкова Ю.В., Кривенцова І.В. МЕТОДИКА УДОСКОНАЛЕННЯ КУЛЬТУРИ РУХІВ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ	80
Кривич І.П., Олайя-Верано В.В. СУЧАСНІ ПРИНЦИПИ ТА МЕТОДИ ВИХОВАННЯ ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКИХ ДУХОВНИХ ЦІННОСТЕЙ У МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ.....	84
Лахтадир О.В. ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ	87
Литовченко Г.О., Качан В.М., Порядіна В.В., Кузьменко М.Г., Колодяжна Т.П. РІВЕНЬ ЗНАНЬ - ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЙНО-ЦІННІСНОГО ПРІОРИТЕТУ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА	93
Лопуга А.В. ОПТИМІЗАЦІЯ УЧЕБНОГО ПРОЦЕСА ПО ФІЗИЧЕСКОМУ ВОСПИТАНІЮ СРЕДСТВАМИ АЕРОБИКИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ УЧЕБНИХ ЗАВЕДЕНІЙ.....	96
Маковецька Н.В. МОДЕЛЬ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ У СФЕРІ ОСВІТНЬО-ОЗДОРОВЛЮВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	99
Ніколайчук І.Ю., Степаненко О.В., Григор'єва В.О., Літвінова Д.С. ВПЛИВ РІЗНОМАНІТНИХ ТАНЦЮВАЛЬНИХ ВПРАВ З АЕРОБИКИ НА ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ДУХОВНО-ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ СТУДЕНТІВ	104
Норейко С.Б., Ветрова Е.В., Балакирева Е.А., Еремка Е.В. ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ ПИЩЕВЫЕ ПРОДУКТЫ НА СЛУЖБЕ ЗДОРОВЬЯ.....	107
Огієнко М.М., Лисенко Л.Л., Огієнко П.М. ФАКТОРИ, ЯКІ ОБУМОВЛЮЮТЬ КРЕАТИВНО-ЕВРИСТИЧНЕ МИСЛЕННЯ І ЙОГО РОЗВИТОК У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ.....	111
Омельяненко Г.А. ЕФЕКТИВНІСТЬ ФОРМУВАННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКИХ УМІНЬ У БАКАЛАВРІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	117
Пітин М.П., Бріскін Ю.А. ОЛІМПІЙСЬКА ОСВІТА В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА: ПЕРСПЕКТИВИ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	122
Романова В.І. ПЕДАГОГІЧНІ ЗДІБНОСТІ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, СПОРТУ ТА ОСНОВ ЗДОРОВ'Я.....	126
Свиріденко О.О. ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ ЯК АЛГОРИТМ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ЗМІЦНЕННЯ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ.....	130

Синиця А.В. ПРОФЕСІЙНА КУЛЬТУРА МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ: НАУКОВО-ЕМПІРИЧНИЙ РАКУРС	133
Твердохліб О.Ф., Кузьминова М.І., Герасименко А.О. АНАЛІЗ КОМПОЗИЦІЙНИХ І БІОМЕХАНІЧНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ДИНАМІЧНИХ КУЛЬТОВИХ ПСИХОСОМАТИЧНИХ ВПРАВ ТРИПІЛЬСЬКОЇ КУЛЬТУРИ.....	136
Федоришин Р.П., Норейко С.Б., Зенин О.К., Литовкин А.В. РЕКЛИНАТОР ДЛЯ ПОЗВОНОЧНОГО СТОЛБА "MASTER SPIN"	140
Шевченко А.О. ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПОЛІКУЛЬТУРНОСТІ У МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	144
Шостак О.В. НЕОБХІДНІСТЬ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ОЗДОРОВЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ, СПРЯМОВАНИХ НА ФІЗИЧНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ УЧНЯ.....	148

РОЗДІЛ 3

НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІАГНОСТУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ ТА СПОРТІ

Врублевский Е.П. КРИТЕРИИ ПРОГНОСТИЧЕСКОЙ ОЦЕНКИ СКОРОСТНО-СИЛОВЫХ СПОСОБНОСТЕЙ ЛЕГКОАТЛЕТОВ И ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ИНДИВИДУАЛИЗАЦИИ ИХ ПОДГОТОВКИ	151
Климацкая Л.Г. НАУЧНОЕ ОБОСНОВАНИЕ МОНИТОРИНГА ЗДОРОВЬЯ НА ОСНОВЕ СКРИНИНГОВОГО ОБСЛЕДОВАНИЯ ЧЕТВЕРОКЛАССНИКОВ ИЗ РОССИИ (КРАСНОЯРСК), БЕЛАРУСИ (ГРОДНО) И ЕВРОСОЮЗА.....	156
Бойко А.Л., Ефременко В.Н., Яременко О.Н. БАСКЕТБОЛ В СИСТЕМЕ ФИЗИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ СТУДЕНТОВ ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ УКРАИНЫ.....	161
Бойко Г. Л. ВПЛИВ ЗАНЯТЬ З ОЗДОРОВЧОГО БАСКЕТБОЛУ НА ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНИЙ СТАН СТУДЕНТІВ	164
Бойко Г.Л. ВПЛИВ ЗАНЯТЬ З ШЕЙПІНГУ НА ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНИЙ СТАН СТУДЕНТОК.....	170
Бойко Т.Л. РОЗВИТОК КООРДИНАЦІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ – ОДНА ІЗ ВАЖЛИВИХ ФОРМ ПІДГОТОВКИ ВОЛЕЙБОЛІСТІВ.....	174
Буцька Л.В., Лускань О.Ю. ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИОПУНКТУРНОГО ЕКСПРЕС ДІАГНОСТУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДІ	178
Буцкая Л.В., Туранский А.И. СОВРЕМЕННЫЕ АСПЕКТЫ КОНТРОЛЯ ЗДОРОВЬЯ У МЛАДШИХ ШКОЛЬНИКОВ	183

Вихованець С. В., Попель С.Л. СТАН ПОСТАВИ І СТОПИ У ПІДЛІТКІВ 14-16 РОКІВ З ПОРУШЕННЯМ СЛУХУ ТА ЇХ ФІЗИЧНА ПІДГОТОВЛЕНІСТЬ	187
Войтовська О.М. ПЕДАГОГІЧНА ДІАГНОСТИКА РІВНІВ СФОРМОВАНОСТІ МОТИВАЦІЇ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	190
Гайова Н.В., Кудін С.Ф., Савонова О.В, Полулях Г.В. ВИВЧЕННЯ ВПЛИВУ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ СЕСІЇ НА ПСИХІЧНИЙ СТАН СТУДЕНТІВ.....	194
Галіздра А.А., Беспалова Н.М. ИЗМЕНЕНИЕ КООРДИНАЦИИ ДВИЖЕНИЙ В УСЛОВИЯХ МЫШЕЧНОГО УТОМЛЕНИЯ	197
Гаркуша С.В. МЕДИКО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ РОЗПОДІЛУ УЧНІВ НА МЕДИЧНІ ГРУПИ ДЛЯ ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ У ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	200
Головийчук И.Н. АКВАФИТНЕС КАК СРЕДСТВО ФИЗИЧЕСКОЙ РЕКРЕАЦИИ СТУДЕНТОВ СПЕЦИАЛЬНОЙ МЕДИЦИНСКОЙ ГРУППЫ	204
Горобей М.П. ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ ТЮТЮНОПАЛІННЯ НА СТАН ЗДОРОВ'Я УЧНІВСЬКОЇ ТА СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	207
Денисова Л.В., Усиченко В.В., Бишевец Н.Г. ЗАСТОСУВАННЯ НЕЧИСЛОВОЇ СТАТИСТИКИ В СПОРТИВНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ.....	210
Дух Т.І. СУЧАСНИЙ СТАН ОРГАНІЗАЦІЇ І МЕТОДИКИ САМОКОНТРОЛЮ І ВЗАЄМОКОНТРОЛЮ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ У ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	214
Егоров А.Б., Близнак С. С., Захватова Т.Е., Алесенко В. Ю. МОДЕЛИ И МЕТОДЫ МОНИТОРИНГА УЧЕБНО-ТРЕНИРОВОЧНЫХ ПРОЦЕССОВ.....	220
Егоров А. Б., Танянский С. Ф., Захватова Т. Е., Кутузов М. Ю. МЕТОДЫ И СРЕДСТВА ДИАГНОСТИКИ РАЗВИТИЯ ФИЗИЧЕСКОГО СОСТОЯНИЯ СТУДЕНТОВ	225
Єрмолаєва Т.М., Ляпін В.П. ХАРАКТЕРИСТИКА РІВНІВ СФОРМОВАНОСТІ ЕСТЕТИКО-ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ СТУДЕНТІВ....	228
Жула Л.В., Чуста А.Ю., Жула В.П. ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ НА ЕТАПІ ПОГЛИБЛЕНОЇ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ	234
Зайцева Ю. В. НАУКОВІ ОСНОВИ ВІДБОРУ ПЕРСПЕКТИВНИХ ВОЛЕЙБОЛІСТІВ ДЛЯ ЗАНЯТЬ У ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКИХ СПОРТИВНИХ ШКОЛАХ.....	237
Корж Д.И. РЕЗУЛЬТАТЫ ОПРЕДЕЛЕНИЯ УРОВНЯ СПЕЦИАЛЬНОЙ ФИЗИЧЕСКОЙ ПОДГОТОВЛЕННОСТИ И ФУНКЦИОНАЛЬНОГО СОСТОЯНИЯ ВОЛЕЙБОЛИСТОВ СТУДЕНЧЕСКОЙ КОМАНДЫ	241
Костюнін А. В. ПОКАЗНИКИ ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ГРАВЦІВ У ФУТЗАЛ З КВАЛІФІКАЦІЄЮ ІІ-ГО РОЗРЯДУ ПРОТЯГОМ РІЧНОГО МАКРОЦИКЛУ	245
Майстрок В.В. ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА У ПЛОЩИНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	248
Максимович Т.М. УПРАВЛІННЯ ТРИВОЖНІСТЮ У ЮНАКІВ, ЩО ЗАЙМАЮТЬСЯ АТЛЕТИЧНОЮ ГІМНАСТИКОЮ	251
Максимук О.В., Врублевский Е.П. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ПЕРВИЧНОГО ТЕСТИРОВАНИЯ ЗАНИМАЮЩИХСЯ В ФИТНЕС-КЛУБАХ.....	254

Могиленко В.В. ПОКАЗНИКИ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ТА ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ У ПІДЛІТКІВ З ДЕПРИВАЦІЄЮ СЛУХУ У ПОРІВНЯННІ З ЇХ ЗДОРОВИМИ ОДНОЛІТКАМИ	258
Могиленко В. В. ЗДАТНІСТЬ ДО ОРІЄНТАЦІЇ У ПРОСТОРИ ПІДЛІТКІВ ІЗ ДЕПРИВАЦІЄЮ СЛУХУ ТА ЇЇ КОРЕКЦІЯ ЗАСОБАМИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	261
Могильний Ф.В. СОЦІАЛІЗАЦІЯ ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	264
Попрошаєв О.В., Островський М.В., Чумаков О.В. ДОСЛІДЖЕННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ МІЖ ПОКАЗНИКАМИ РІВНЯ ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ ТА СПЕЦІАЛЬНОЮ ПЛАВАЛЬНОЮ ПІДГОТОВЛЕНІСТЮ У КВАЛІФІКОВАНИХ ВАТЕРПОЛІСТІВ ЗАЛЕЖНО ВІД ІГРОВОГО АМПЛУА	268
Присяжнюк С.І. ДИНАМІКА ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ЮНАКІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ МЕДИЧНОЇ ГРУПИ	274
Самокиш І.І., Криличенко О.В., Шандіцева П.М. ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДИКИ ТЕСТУВАННЯ РІВНЯ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	279
Саносян Х. А., Аракелян А.С. МЕТОДОЛОГІЯ УПРАВЛЕННЯ ТАКТИЧЕСКОЙ ПОДГОТОВЛЕННОСТЮ В СПОРТИВНОМ ПЛАВАННІ НА СПРИНТЕРСКИХ ДИСТАНЦІЯХ	282
Скибицький І.Г. ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ СИЛОВИХ ВПРАВ НА ПОКАЗНИКИ РУХОВИХ РЕАКЦІЙ СПОРТСМЕНІВ	287
Старченко А.Ю. ВІДМІННОСТІ В ОКРЕМИХ ПОКАЗНИКАХ ФІЗКУЛЬТУРНОЇ ОСВІЧЕНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАЛЕЖНО ВІД СТАТІ	291
Тучинська Т. А. ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ	294
Тучинська Т.А. ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА СТАРШОКЛАСНИКІВ НА ОСНОВІ ІНДИВІДУАЛЬНИХ СХЕМ УЗГОДЖЕННЯ ДОВЖИНИ ТІЛА З РУХОВИМИ ЯКОСТЯМИ	298
Філіпов В.В. НАБУТТЯ ЗНАНЬ ЗДІЙСНЮВАТИ БІОМЕХАНІЧНИЙ КОНТРОЛЬ КООРДИНАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ РУХОВИХ ДІЙ СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	303
Хоменко І. М., Глазирін І. Д. ДИНАМІКА СТАНОВЛЕННЯ ФАХОВО-ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ВПРОДОВЖ НАВЧАЛЬНОГО РОКУ	308
Хорошуха М.Ф. ЗАСТОСУВАННЯ ДИХАЛЬНОЇ ВПРАВИ "БІОЕНЕРГЕТИЧНИЙ НАСОС" ДЛЯ ШВИДКОЇ ГАРМОНІЗАЦІЇ ПСИХОЕМОЦІЙНОГО СТАНУ ЮНИХ СПОРТСМЕНІВ 13-16 РОКІВ	312
Чекмарьова Н.Г., Хаджинов В.А. ДІАГНОСТУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ПСИХОМОТОРНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ ДЛЯ ВІДБОРУ В РІЗНІ ВИДИ СПОРТУ	316
Череповська О.А., Палагнюк Т.В., Череповський Д.Є., Безгребельна О.П. ДО ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ СТУДЕНТОК В РАМКАХ ДИСЦИПЛІНИ "ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ" У ВНЗ. ПОШУКИ ШЛЯХІВ ОПТИМІЗАЦІЇ ...	322
Черненко С.О. ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ ДИТЯЧОГО ОРГАНІЗМУ 6-10 РОКІВ	327
Шуба Л.В. ФОРМУВАННЯ РУХОВИХ УМІНЬ ТА НАВИЧОК УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У ПРОЦЕСІ ЗАНЯТЬ ТЕНІСОМ	331
Щелкунов А.О., Щелкунов Д.А. СТРУКТУРА ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ПОКАЗНИКІВ ФІЗИЧНОГО СТАНУ І РІВНЯ ЗДОРОВ'Я ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ Й ЗАХВОРЮВАНOSTІ ПРАЦІВНИКІВ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	335

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

Друкується за рішенням вченої ради
Чернігівського національного педагогічного університету
імені Т.Г. Шевченка

Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка [Текст]. Т. II. Вип. 98 / Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка; гол. ред. Носко М.О. – Чернігів: ЧНПУ, 2012. – 352 с. (Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт)

Технічний редактор

О. Клімова

Комп'ютерна верстка
та макетування

О. Клімова, Л. Бивалькевич

*Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
серія КВ № 17500-6250 ПР від 16.11.2010 р.*

Підписано до друку 05.04.2012 р. Формат 70x108 1/16. Друк на різнографі.
Обл. друк. арк. 35,76. Ум. друк. арк. 31,46. Наклад 350 прим. Зам. № 556.

Редакційно-видавничий відділ ЧНПУ імені Т.Г. Шевченка,
14013, м. Чернігів, вул. Гетьмана Полуботка, 53,
тел. 65-17-99